

राजापुर राजपत्र

राजापुर नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड - ५ राजापुर, बैशाख २६ गते २०८० साल संख्या - १३

भाग २

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा १ बमोजिम राजापुर नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाबाट मिति २०८०।०१।२६ गते पारित भई नगर प्रमुखबाट मिति २०८० बैशाख २६ गते प्रमाणितकरण गरी सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यविधि, २०८०

प्रस्तावना : लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था अनुकूल सर्वसाधारण जनताको सदाचार, शिष्टाचार तथा नैतिक चरित्रवान नागरिक तयार गर्न यस नगरपालिकामा सञ्चालित सबै सामुदायिक विद्यालयहरूको व्यवस्थापनमा सूधार गरी गुणस्तरयुक्त विद्यालय शिक्षा विकास गर्न वाञ्छनिय भएकाले राजापुर नगरपालिकाले नेपालको संविधानको धारा २२६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ को क्रम संख्या ८, स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा ३ को खण्ड(ज) र सोहि ऐनको दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम र स्थानीय शिक्षा ऐन, २०८० को दफा ३१ को उपदफा १ को व्यवस्था बमोजिम विद्यालयमा दरबन्दी तथा विषयगत शिक्षक व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन गर्न यो शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यविधि, २०८० तयार गरी लागु गरीएको छ ।

परिच्छेद -१

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यस कार्यविधिको नाम “ शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यविधि, २०८०” रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि राजापुर नगरपालिकाभर तुरुन्त लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा

(क) “नगरपालिका” भन्नाले राजापुर नगरपालिका सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “प्रमुख” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको नगर प्रमुख सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “उपप्रमुख” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको नगर उपप्रमुख सम्भन्नु पर्छ ।

- (घ) “कार्यपालिका” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको नगरकार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सम्झनु पर्छ ।
- (च) “नगर शिक्षा समिति” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको नगर शिक्षा समितिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “दरबन्दी मिलान” भन्नाले राजापुर नगरपालिका भित्र स्विकृत दरबन्दीमा रहेका स्थायी, अस्थायी, राहत, करार तथा नगर शिक्षक मिलान सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “ऐन” भन्नाले शिक्षा ऐन, २०२८ (संसोधन सहित)लाई सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “स्थानीय शिक्षा ऐन” भन्नाले राजापुर नगरपालिकाको स्थानीय शिक्षा ऐन, २०८० लाई सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “नियमावलि” भन्नाले शिक्षा नियमावलि, २०५९ लाई सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “तह” भन्नाले विद्यालयको तह सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “सामुदायिक विद्यालय” भन्नाले सामुदायिक पहलमा स्थापना गरिएका नाफा रहित प्रकृतिको नेपाल सरकारबाट नियमित रुपमा अनुदान पाउने गरी अनुमति वा स्विकृति प्राप्त विद्यालय सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “नगर शिक्षा प्रमुख” भन्नाले नगरपालिका भित्र स्थानिय तहको शिक्षा सञ्चालन, ब्यवस्थापन, नियमन, निर्देशन, अनुगमन र मुल्याडकन गर्ने तथा ऐन बमोजिम तोकिएका कार्य गर्न नेपाल सरकारले खटाएको शिक्षा शाखाको बरिष्ठतम कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

- (ढ) “शिक्षक” भन्नाले विद्यालयको अध्यापक सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रधानाध्यापकलाई समेत बुझाउँछ ।
- (ण) “विद्यालयको समायोजन” भन्नाले विद्यालय गाभ्ने, ठाउँ सार्ने, नाम परिवर्तन गर्ने, बन्द गर्ने, तह वा कक्षा बढाउने, घटाउने सम्झनु पर्छ ।
- (त) “विद्यालय व्यवस्थापन समिति” भन्नाले यस नगरपालिका भित्रका विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
- (थ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस कार्यविधि अर्न्तगत बनेका नियम वा कार्यविधिमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

.विद्यालयगतरूपमा आवश्यक शिक्षक दरबन्दी कायम गर्दा लिइने आधारहरु :

३. विद्यालय सञ्चालित तह का आधार :

- (क) कक्षा १-३ सञ्चालित विद्यालयमा १ जना महिला सहित न्यूनतम ३ जना शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने ।
- (ख) कक्षा १-५ सञ्चालित विद्यालयमा २ जना महिला सहित न्यूनतम ५ जना शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने ।
- (ग) कक्षा ६-८ सञ्चालित विद्यालयमा न्यूनतम ५ जना शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने ।
- (घ) कक्षा ९-१० सञ्चालित विद्यालयमा न्यूनतम ६ जना शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने ।

(ड) कक्षा ११-१२ सञ्चालित विद्यालयमा न्यूनतम २ जना शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने ।

४. **विद्यार्थी सङ्ख्याको आधार :** विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा शिक्षक दरबन्दी कायम गर्दा १ दरबन्दी बराबर ५० जना विद्यार्थीको हिसाबले गणना गर्दा विद्यार्थी सङ्ख्या बढी हुन गएमा बढी भएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा १:३५ शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा शिक्षक दरबन्दी कायम गर्ने

५. **बिषयगत आधार :** (१) आधारभूत तह कक्षा ६-८ सम्मका लागि न्यूनतम ५ दरबन्दी देहाय बमोजिम क्रमशः व्यवस्थापन गर्ने ,

(क) नेपाली बिषय - १ दरबन्दी

(ख) अङ्ग्रेजी बिषय - १ दरबन्दी

(ग) गणित बिषय - १ दरबन्दी

(घ) विज्ञान बिषय - १ दरबन्दी

(ड) सामाजिक बिषय - १ दरबन्दी

(२) कक्षा ९-१० सम्मका लागि न्यूनतम ६ दरबन्दी देहाय बमोजिम क्रमशः व्यवस्थापन गर्ने ,

(क) नेपाली बिषय - १ दरबन्दी

(ख) अङ्ग्रेजी बिषय - १ दरबन्दी

(ग) गणित बिषय - १ दरबन्दी

(घ) विज्ञान बिषय - १ दरबन्दी

(ड) सामाजिक विषय - १ दरबन्दी

(च) ऐच्छिक विषय - १ दरबन्दी

परिच्छेद - ३

शिक्षक तथा प्रधानाध्यापक ब्यबस्थापनका आधारहरु

६. यस नगरपालिका भित्र सञ्चालित सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरुमध्ये स्विकृत स्थायी शिक्षक दरबन्दी नभएका विद्यालयहरुमा नगरपालिका भित्रका स्विकृत स्थायी शिक्षक दरबन्दीले खामेसम्म अनिवार्य न्युनतम तह १-३ मा १, तह १-५ मा २, तह ६-८ मा १ र तह ९-१० मा १ स्विकृत स्थायी शिक्षक दरबन्दीको ब्यबस्था हुने गरी दरबन्दी मिलान गरिनेछ । तर विषयगत दरबन्दि मिलान गर्दा शुद्ध आधारभूत तह संचालन भएका विद्यालयलाई भन्दा १-१० र १-१२ सञ्चालित विद्यालयलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
७. विद्यालयमा तह र विषय मिल्ने गरी दरबन्दी मिलान गरिनेछ ।
८. माथिल्लो तहको योग्यता भएका शिक्षकलाई विद्यालयको आवश्यकता हेरी माथिल्लो तहकै विद्यालयमा ब्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।
९. दरबन्दी मिलान कार्य सम्पन्न नगर्दा सम्म रिक्त पदमा नियुक्ति र सरुवा भई आउनका लागि अनुमति रोक्का गरिनेछ । तर सरुवा भई अन्यत्र पालिकामा जान अनुमति दिन सकिनेछ ।
१०. शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी बढी हुन गएमा उक्त दरबन्दीलाई नगरपालिकाको पुल दरबन्दी कायम गरी आवश्यक विद्यालयमा काजमा राख्न सकिनेछ ।
११. प्रधानाध्यापक सम्बन्धि ब्यवस्था प्रचलित शिक्षा ऐन अनुसार गरिनेछ ।

परिच्छेद -४

शैक्षिक तथा वैयक्तिक विवरण संकलन

१३. यस नगरपालिकामा कार्यरत सम्पूर्ण शिक्षकहरुको तह, विषय, योग्यता, नियुक्तिको प्रकार, ठेगाना लगाएत आवश्यक अन्य शैक्षिक तथा वैयक्तिक विवरण संकलन गरी सो विवरणका आधारमा यस कार्यविधि बमोजिम “नगर शिक्षा समिति” ले दरबन्दी मिलान गर्नेछ ।

परिच्छेद -५

विविध

१३. विद्यालयको उन्नयन र विकासमा कार्यविधिको पालना गर्नु विद्यालय व्यवस्थापन समितिको कर्तव्य र दायित्व हुनेछ ।
१४. यस कार्यविधिका प्रावधानहरुमा नगरकार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ । साथै कार्यविधिको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार नगरकार्यपालिकालाई मात्र हुनेछ ।
१५. कार्यविधिमा भएका विषयहरु बाहेक बाधा अड्चन फुकाउनु परेमा नगरकार्यपालिकाको नीतिगत निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।

आज्ञाले

महेन्द्रजङ्ग शाही

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत